

เสียงกระซิบที่แผ่วมากับสายลมฤดูร้อน

written by กองบรรณาธิการ | มกราคม 4, 2020

สุวิทย์ นาดิ เรื่อง

ภาศินีย์ เกิดวิบูลย์ ภาพหน้าปก

มองดูดวงตะวันบ่ายคล้อย ระยะเวลาจะสักสองโมงกว่าๆ ดาคำมีรีบสั่งลูกน้องให้เร่งมือด้วย สีหน้าเป็นกังวล ควายเพศผู้ตัวใหญ่ที่แกงมาเมื่อก่อนเที่ยง บัดนี้เหลือแต่โครงกระดูก ส่วนหัว และเขายังแขวนอยู่บนกิ่งไม้ที่ใช้ล่ามโยงมันขึ้นก่อนจะลงมือฆ่า เนื้อส่วนใหญ่ถูกเลาะออกใส่ลงในกระสอบ ซึ่งกะน้ำหนักให้แต่ละคนพอแบกหามไปได้ หม้อใบใหญ่บนบั้ง ซึ่งด้านนอกสีดำสนิทด้วยถูกรมไฟมาเป็นเวลานาน ถูกตั้งไว้บนกองไฟขนาดย่อม จนน้ำในหม้อเริ่มมีกรุ่นไอร้อนขึ้นมา เนื้อควายบางส่วนถูกหย่อนลงไป therein

“ไอ้อัน มึงขึ้นไปบนต้นสะหนาย ตรวจสอบเผื่อมีใครมา” แกสั่งงานรวดเร็วโดยให้ติดอันขึ้นไปดูลาดเลาบนต้นข่อย ซึ่งขึ้นเป็นพุ่มสูงใหญ่อยู่ตรงนั้นนั่นเอง ติดอันก็รู้งาน ตัดปีนยาวขึ้นหลังแล้วรีบปีนขึ้นไป เขาเลือกกิ่งที่สูงที่สุดและสามารถมองเห็นได้รอบทิศทาง พอเลือกได้กิ่งเหมาะๆ ก็แขวนปืนไว้ ก่อนเอนตัวทอดหุ่ยหยิบยาเส้นมาพันด้วยใบตอง ดึงนุ่นชุบน้ำมันที่อยู่ในไฟแช็คให้ออกมา ก่อนจุดยาสูบแล้วปิดไฟแช็คสีเงินเก็บเข้ากระเป๋ากางเกง

เสียงนกเขาขันคумаแต่ไกลท่ามกลางแดดระอุของเดือนพฤษภาคม ไกลหน้าฝนเข้ามาเต็มที สักพักป่าแถบนี้ก็จะเปลี่ยนสีจากสีน้ำตาลไหม้กลายเป็นสีเขียว น่าแปลกอยู่อย่างหนึ่งคือ ต่อให้ป่ารอบข้างแห้งกรอบปานใด ต้นข่อยกลับยังมีสีเขียวเข้มตลอดทั้งปี เป็นร่มเงาให้หมูนกได้มาอาศัยหลบร้อน ลูกสุกสีเหลืองๆ เล็กๆ ของมันก็เป็นอาหารอย่างดี ถ้าไม่มีเนื้อควายที่กำลังต้มส่งกลิ่นยั่วน้ำลายอยู่ในขณะนี้ ติดอันคงได้ซัดนกในพุ่มข่อยลงไปยังสักตัวสองตัว

ภาพโดย ภาศินี เกตวิบูลย์

กระสอบที่บรรจุเนื้อควายไว้ถูกยกไปเรียงกัน บางก็ไปตัดไม้มาสอดทำเป็นคานหาม ตาคามีส่ง ลูกน้องสองคนหาบเนื้อล่วงหน้าไปก่อน แม้ลูกน้องจะทำท่าอึดอดเพราะยังไม่ได้กินข้าวตั้งแต่เช้า หวังจะรอกินต้มควายด้วยกันก่อน และออกเดินทางกลับพร้อมกัน แต่ก็ไม่มีใครกล้าเสี่ยงกับปืนในมือของตาคามี เอ็มสิบก ทังแก้มม. ที่เหน็บในผ้าขาวม้าคาดเอวนั้นอีก ก็เลยต้องจำใจหากระสอบผ้าเปลวแดงไปอย่างจำยอม

ปืนของทุกคนในขณะนี้หาไม่ยากนัก สงครามเขมรสามฝ่ายทำให้เกิดความยากแค้นไปทั่วตลอดแนวชายแดน ชาวแกมพูชาที่หนีมาซิดขอบเทือกเขาพนมดงรักเอาปืนมาแลกไข่ ข้าว อาหารแห้งต่างๆ แนนอนว่าปืนมันปกป้องชีวิตครอบครัวได้ มันทำลายศัตรูได้ แต่มันไม่พอสำหรับความหิว ปืนที่ได้มาจากประเทศมหาอำนาจมีมากพอให้พวกเขาเปลี่ยนมันเป็นอาหาร ภาวะสงครามทำให้รู้ว่าสิ่งจำเป็นของมนุษย์มีเพียงปัจจัยสี่เท่านั้น ขาดก็เพียงพออาศัยเป็นหลักแหล่งเพราะต้องคอยอพยพหนีศัตรู ในส่วนนี้ใช้ปืนแลกมาไม่ได้

ดาคำมี แกลอบติดต่อกับนักรบแตกทัพชาวกำพูนหลายครั้ง เนื้อแดดเดียวนั้นก็แลกได้หลาย กระบอกพร้อมกระสุนเต็มอัตรา

ตั้งแต่กระสุนปืนใหญ่ข้ามฝั่งมาตกเอาแถบนี้ ชาวบ้านก็อพยพหนีออกให้ห่างชายแดนไปมากมาย เหลือไม่กี่ครอบครัวที่ยังคงยึดที่มั่น หรือบางที่อาจไม่มีที่ไป ต่างสร้างบ้านอยู่รวมกันเป็น หย่อมๆ หรือเรียกเป็นคุ้ม ซึ่งไม่เกินแปดถึงสิบหลังคาเรือน ที่สำคัญคนเหล่านี้มีสัตว์เลี้ยง ออกลูกออกหลานมากมาย โดยเฉพาะควาย เพราะเป็นแรงงานด้านการเกษตรตัวสำคัญ ถ้ามันไม่แก่ชราจนลากสังขารไปไม่ไหวก็ไม่มีใครคิดจะฆ่าควายกิน ทางฝ่ายปกครองได้แจกปืนหลวง ให้กับแต่ละคุ้มราวสามสี่กระบอก เอาไว้ป้องกัน “เสือ” มาตะปบวัวควายลากไปกิน

แม้จะมีพื้นที่ป่าอยู่มาก แต่ดาบุญมียืนยันว่าเสือได้หายไปอยู่นานแล้ว ตั้งแต่แกเป็น หม่อมจกกระทงตอนนี่ผมเป็นสีดอกเลา แม้แต่รอยก็ยังไม่เคยเจอ กระทงเสือเผ่นบนหน้าอกแก ก็รู้สึกว่ามันจะลวดลายซีดจางและดูชราไปตามแกด้วย ตอนเป็นเด็กเคยได้ยินเสียงเสือเสียง ช้างร้องอยู่ใกล้ๆ บ้านอยู่บ้าง ตอนเช้าเสียงไก่ป่าเสียงชะนีโหย แต่หลังจากชาวบ้านถิ่นอื่นเข้ามาหักร้างถางพง ทำไร่นา ปลูกปอกระเจา ปลูกมันสำปะหลัง แกก็ไม่เคยได้ยินเสียงเสือ ช้าง หรือชะนีอีกเลย คงมีแค่เสียงไก่ป่าพอลงเหลืออยู่บ้าง ปืนของชาวบ้านจึงมีไว้เพื่อป้องกัน “เสือ” ที่หมายความตามจริงในแถบนั้นก็คือ โจร รวมถึงไอ้เสือคำมีด้วย!!

แน่นอนว่า ควายที่แกกำลังต้มอยู่ แกแอบจูงมาจากริมป่า และไม่เคยอยากรู้ว่ามันเป็นของใคร.

ลูกน้องที่เหลือของดาคำมีเริ่มจัดการกับเครื่องใน ซึ่งเป็นงานสุดท้าย โดยปรกติแล้ว อวัยวะ ส่วนนี้แกจะเอาโยนทิ้งน้ำเพราะจัดการยากแถมเน่าเสียง่าย แต่ครั้งนี้ลูกน้องเอ๋ยปากขอก็กัยกให้ ไหนๆ ก็รอเนื้อควายเปื่อยอยู่แล้ว เครื่องในหลายชิ้นจึงถูกนำมาหย่อนลงในหม้อจนต้องไปหา ฟืนมาเพิ่ม

“มึงจะเอามาทำไมอีก ส่งสัญญาณควันเรียกพ่อมึงรึไง?” แกดูลูกน้องไปที่หนึ่งด้วยน้ำเสียง กระซิบแต่จริงจัง ก่อนเอนหลังเอาหมวกปิดหน้า ไม่ลืมกำขับทิดอันให้ดูทางให้ดี ก่อนหน้านั้น แกก็เอาด้ามปืนเขกกะบาลลูกน้องไปที่หนึ่ง โทษฐานที่จะใช้ปืนลูกม่ฆ่าควายแทนการใช้มีด

เหมือนที่เคยทำ

“พ่อมึงจะได้แก่กันมา!!”

ไม่ใช่ว่าตาคามีไม่เคยกลัวใคร พอพละกำลังเริ่มถดถอย จิตใจก็พลอยกังวลไปด้วย ชาวนายดาบตำรวจมือปราบผู้จับโจรไม่เคยส่งเข้าคุกถูกระชิวผ่านมาจากเพื่อนสนิท ซึ่งตอนนี้กลายเป็นกำนันอยู่อีกตำบลหนึ่งมาให้ได้ยินตลอด เพื่อเตือนให้ระวังตัว ใ้กำนันเพื่อนยากของแกก็ “เสื่อ” เหมือนแกนี่แหละ แต่รายนั้นหนักทางปล้นทรัพย์สิน แถมมีลูกน้องเป็นร้อย แต่ไม่รู้ทำอิท่าไหน ฝ่ายปกครองกลับยกตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านให้ และต่อมาก็ขึ้นเป็นกำนัน ตั้งแต่มีตำแหน่งก็เลิกออกปล้น มีเพียงลูกน้องบางส่วนที่ยังคงคุมพวกดักปล้นบ้าง แต่สุดท้ายก็เลิกไป เพราะครั้งสุดท้ายดันไปดักปล้นควายที่นายฮ้อยจะพาล่องไปขายที่เมืองล่าง ตัวหัวหน้าตอนนั้นโดนลูกปืนจนหูฉีก ไหลปลาร้าหัก

ที่ตาคามียังไม่เคยโดนจับได้ ส่วนหนึ่งก็เพราะมีเพื่อนช่วยบอกข่าว ว่าช่วงนี้ฝ่ายปกครองจะลงพื้นที่ตรงไหนบ้าง

“ทางที่ดีมึงก็เลิกซะ แก่ปุ่นนี่แล้ว” เออ ก็เพราะแก่ปุ่นนี่นะสิ จะให้นอนกระดิกตื่นอยู่บ้านคอยให้ลูกหลานหาให้กิน มันก็จะดูหมิ่นเกียรติเสื่อเก่าไปหน่อย ของมันเคยชินเสียแล้ว ไร่นาจียกให้ลูกหลานทำต่อ เพราะร่างกายทำไม่ไหว ตอนนี้อย่างพอมีมันสมอง มีลูกน้องยำเกรง และสั่งงานได้ จะให้ถอดเขี้ยวเล็บทิ้ง เด็กรุ่นหลังมันจะยังยำเกรงกูหรือ? แก่นึกเถียงในใจ แต่ภavnายดาบตำรวจก็ผุดขึ้นอยู่ในหัวจนรู้สึกกังวล ครั้งก่อนโจรต่างถิ่นเข้ามาปล้นทรัพย์ชาวบ้านซึ่งอยู่ติดชายแดนพลาตท่าโดนจับได้ห้าคน ไม่ได้ติดคุกหรือก โนน โคนคฝีหลอก โคนลูกปืนจากนายดาบเงาะทำยทอยคนละนัดแล้วลงไปนอนในหลุม สร้างความน่ากลัวเพิ่มให้ตำนานโคนคฝีหลอกขึ้นไปอีก

หันมาอีกที ลูกน้องก็เริ่มม้วนผืนหนังให้เป็นวง หนังควายนี่เป็นเหมือนที่รองไม้ให้เนื้อส่วนอื่น ๆ เปื้อนดินหรือเศษไม้ใบหญ้า ก่อนจะลงมือแลเนื้อส่วนอื่น ก็ต้องจัดการเลาะหนังแผ่ออกก่อน นั่นทำให้พอทุกอย่างเสร็จสิ้นจึงเหลือหนังที่ต้องเก็บเป็นครั้งสุดท้าย

แกสั่งให้เอากระดูกที่เหลือไปทิ้งในดงเล็บเหยี่ยว ส่วนหัวของมันที่เหลือแต่เขากับกะโหลก แก
ยังนึกไม่ออกว่าจะจัดการอย่างไร พื้นที่โคกป่าแถบนี้ไม่มีบ่อน้ำเลยแม้แต่แห่งเดียว ที่สำคัญมัน
ยังเป็นหน้าแล้งร้อนที่แม้แต่พื้นดินยังคล้ายจะกลายเป็นฝุ่นผง เลยปล่อยให้มันยังแหวนอยู่ที่
เดิม

“ดื่มน้ำเบาๆ หน่อย แดดเปรี้ยวอย่างนี้เดี๋ยวพวกมึงจะเดินไม่ถึงบ้าน” แกออกโรงเตือนหลัง
เห็นพวกลูกน้องเอาเหล้าต้มออกมาดื่ม พร้อมกับแกล้มเนื้อควายดิบๆ จัมน้ำพริก แกรับเอาเนื้อ
ดิบมาใส่ปากเคี้ยวก่อนขอดื่มด้วยอีกจอกหนึ่ง น้ำดื่มในหม้อเดือดพล่านแกใช้มีดปลายแหลม
จิ้มดูก็พบว่ามันยังไม่ได้ที่ จึงกลับไปเอนหลังลงเช่นเดิม ชัยภูมิตรงนี้ห่างจากหมู่บ้านมาก่อน
ข้างไกล ทั้งอยู่บนที่เนินเป็นป่าละเมาะเต็มไปด้วยดงหญ้าคา หนามเล็บเหยี่ยว สลับกับต้น
เตี้ยๆ ของต้นกุย ชาติ สะแบง เหียง ยางนา แคยืนตรงนี้ก็สามารชมองออกไปได้ไกลแทบจะ
รอบเนิน แต่ที่ทำให้ระยะมองสั้นลงก็เปลวแดดที่เด่นระยิบนั้น ซึ่งทำให้ภาพดูพร่ามัว

ประกอบกับควายตัวนี้น่าจะเป็นควายหลงฝูง เพราะเดินเล็มหญ้าอยู่ตัวเดียว ลูกน้องซุ่มดูตั้งแต่
เข้ามิดไม่พบว่ามีใครเอามาเลี้ยง คงตามประกาศควายหนุ่มฉกรรจ์ ที่เกิดตกเปลี่ยวแต่ในฝูงต้นมี
ควายจำฝูงคุมอยู่อีกที คงสู้กันแล้วหนีเตลิดออกมา แกสั่งห้ามเด็ดขาดเรื่องเข้าไปในเขตหมู่บ้าน
ถ้าเป็นไปได้อย่าให้ใครเห็นเป็นดีที่สุด ใครฝ่าฝืนก็อาจโดนขับไล่ออกจากหมู่คณะเหมือน
ควายหนุ่มตัวนี้ก็ไม่ได้

ทิดอันมองไปรอบๆ มือก็พันยาเส้นด้วยใบตองที่เก็บไว้อย่างดีเพื่อไม่ให้ใบมันแตกกรอบเพราะ
ความร้อน จ้องอยู่ในเปลวแดดได้สักพักก็ต้องหลับตาเพราะรู้สึกแสบจนน้ำตาไหล มองไปข้าง
ล่างก็เห็นเหล่าสมุนของตาคามีนั่งล้อมวงกันอยู่ ทิดอันเพิ่งออกขโมยควายกับตาคามีเป็นครั้งที่
สาม บ้านเกิดจริงๆ อยู่ติดเขตชายแดน หลังโดนกองโจรเขมรบุกปล้นอยู่บ่อยครั้ง รวมถึง
ลูกปืนใหญ่ที่วันดีคืนดีก็ลอยข้ามมาตกใกล้ๆ บ้านทำให้พ่อแม่ญาติพี่น้องต้องทิ้งบ้านทิ้งนาไร่
แห่งนี้หนีกลับไปอยู่แถบทุ่งกุลารันเป็นบ้านเดิม ส่วนเขานั้นจำได้ว่าออกเดินลัดทุ่งตัดป่ามา
ตอนเดือนหก หมายถึงจะไปขออาศัยสำนักสงฆ์ที่ตั้งอยู่กลางป่าแห่งหนึ่งเพื่อมีข้าวปลาอาหาร
ประทังชีวิต เขายังไม่อยากจากที่นาที่ไร่ซึ่งหักร้างวางพวงมาด้วยความเหนื่อยยากไปเสียทีเดียว

เฝ้าคิดแต่ว่าสักวันสถานการณ์คงดีขึ้น

พอดีเดินมาเจอกับครอบครัวของตาคำมี ซึ่งกำลังถอนกล้าข้าว เลยขอข้าวกินแลกกับการช่วยถอนกล้า พอจะถามว่าทำไมยังอยู่แถบนี้ไม่กลัวโจรปล้นหรือ? ก็บังเอิญหันไปเห็นปิ่นเอ็มสิบกที่พึ่งฝ่าเถียงนาไว้ ไม่นับที่เห็บเอวอยู่อีก

ผ่านไปหลายวันเขาก็ยังอยู่ที่เดิมจนรู้ตัวอีกที่ตาคำมีแบ่งข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ให้เขา แถมกระท่อมที่ซุกหัวนอนติดยุ่งฉางอีกที่หนึ่ง คงเพราะเขารู้สึกว่าอยู่ที่นี้ปลอดภัยกว่าอยู่ที่อื่น ทั้งยังใกล้บ้านเขาด้วย ห่างกันไม่กี่กิโลฯ เขาจึงได้กลายเป็นมือตีนแขนขาของตาคำมีไปโดยปริยาย

กลิ่นเนื้อลอยขึ้นมาจนรู้สึกหิว มองลงไปเห็นตาคำมีเอาหมวกหุบปิดใบหน้า อาจจะหลับหรือไม่หลับเขาไม่อาจคาดเดา แต่เหล่าสมุนยังนั่งตั้งวงแบบหลวมๆ แต่ละคนกระซิบปิ่นแล้วสอดสายสายตาไปรอบๆ แม้กระนั้นก็ยังเห็นใบหน้าทุกคนแดงก่ำอาจด้วยฤทธิ์เหล้าป่าหรือความร้อนจากเปลวแดด ไม่ก็ทั้งสองอย่างรวมกัน อีกคนหนึ่งไปยื่นหลบมุขอยู่ไกลออกไปด้วยท่าที่ระแວดระวัง

ท้องร้องจ๊อกๆ เขาเพิ่งดูที่หม้อต้มเนื้อ น้ำงวดลงไปเยอะแล้ว คงกำลังเปื่อยได้ที่ ไม่มีใครสนใจหม้อต้มเลย ขึ้นเป็นแบบนี้เนื้อจะไหม้เสียก่อนเพราะน้ำเริ่มแห้งลง ทุกคนได้รองท้องด้วยเนื้อควายดิบๆ หลายชิ้นคงบรรเทาความหิวไปแล้ว จึงไม่คิดมาดูหม้อ

เขาโยนกิ่งไม้ลงไปใส่ตรงตาคำมีนอน แกยนิ่งแสดงว่าหลับ เลยโยนไปที่พวกสมุนนั่งอยู่ ทุกคนแหงนหน้าขึ้นมามอง

“ถอยพีนออกจากหม้อต้มหน่อย แล้วก็คนหม้อด้วย” เขาพูดกระซิบกระซาบลงไป พร้อมทำท่าโบกมือบู้ยไ้ปากไปมา คนข้างล่างทำท่าสงสัย เขาเองอยู่เกือบปลายยอดข่อยจะพูดดังก็ไม่ได้เลยแค้นเสียงให้ดังกว่าเดิมอีกนิด

“ถอยพีน แล้วก็คนหม้อ” ทีนี้คนข้างล่างเกือบทั้งหมดลุกพรูดขึ้นกระซิบปิ่นแน่น บางคนรีบไปปลุกตาคำมี แกลุกขึ้นมาบ่นยออดไม่ กระซิบถามแค้นๆ ว่าอะไร? ทิดอันหันไปดูหม้อต้มเนื้ออีกที่น้ำเริ่มแห้งแล้ว อารามตกใจเลยเพิ่มเสียงกระซิบไปอีกนิด

“คนๆๆๆ โคน...” เท่านั้นแหละทุกคนต่างออกวิ่งไปเก็บข้าวของ ใครคนหนึ่งคงเพราะอาการ
เมามวกับตกใจวิ่งสะดุดหม้อต้มจนกลิ้งโครโโรเนื้อตกกระจายเกลื่อนพื้น สมุนรายหนึ่งออกวิ่ง
นำหน้าตาคามี ซึ่งชอยเท้าตามไปติดๆ ตะโกนล่อดไร้ฟันออกมาว่า

“ถอยๆๆ เตรียมปืนมีคนมา ตรงทางขึ้นมอ”